

Gedragsprotocol

2023

Inhoudsopgave

Inleiding	Blz. 3
De uitgangspunten	Blz. 4
Wat doen we preventief en hoe doen we dat?	Blz. 5
Vertrouwenspersonen en anti-pest coördinator	Blz. 8
Motor en benzine	Blz. 9
Wat doen we als het misgaat en hoe doen we dat?	Blz. 10
De rol van leerkrachten, ouders en directie bij ongewenst en/of grensoverschrijdend gedrag	Blz. 13
Bijlage 1: werkblad bij ongewenst gedrag	Blz. 16
Bijlage 2: afsprakenkaart Insingerschool	Blz. 17
Bijlage 3: stappen protocol schorsen en verwijderen	Blz. 18

Inleiding

Voor u ligt het gedragsprotocol van de Insingerschool. Wij vinden het belangrijk dat alle betrokkenen bij onze school zich veilig kunnen voelen op en om de school. In dit veiligheidsplan spreken wij in de wij-vorm vanuit school en ouders. Tenslotte zorgen we met elkaar voor de veiligheid op onze school.

De doelen die wij nastreven met dit plan:

- Leerlingen voelen zich veilig op school (sociaal, psychisch en fysiek), zodat zij optimaal kunnen ontwikkelen.
- Medewerkers voelen zich veilig op school, zodat zij zich kunnen richten op hun kerntaak: lesgeven, ondersteuning geven of leiding geven.
- Ouders en verzorgers, maar ook externe partners voelen zich veilig op school, zodat zij effectieve contacten kunnen onderhouden met onze school en we samen het kind kunnen helpen in zijn/haar ontwikkeling.

In de kern richten wij ons met het gedragsprotocol op het zo veel mogelijk voorkomen en effectief afhandelen van incidenten. Leerlingen, leerkrachten, directie, vertrouwenspersonen, kanjercoördinator, anti-pestcoördinator en ouders weten wat ze kunnen doen ter preventie van onveilige situaties en hoe ze kunnen handelen als het toch onveilig wordt. Tenslotte is school bedoeld om te leren. Dit kan alleen als leerlingen zich veilig voelen op school.

De visie en levenshouding van de Kanjertraining in combinatie met onze eigen schoolvisie vormen het uitgangspunt van ons gedragsprotocol. We hebben een duidelijke visie op hoe we met elkaar om willen gaan en willen graag samen met ouders en kinderen zorgen voor een veilige school.

De uitgangspunten

In onze missie en visie hebben we een aantal kernwaarden die ook verbinding hebben met het veiligheidsplan. In onze visie willen we streven naar leerlingen die Helemaal jij! kunnen worden, in verbinding met de ander.

Onze pedagogische doelen omschrijven we als volgt: we werken vanuit de cirkel van veiligheid naar zelfsturing. Vanuit veiligheid durven kinderen, neemt een kind initiatief en leert een kind kiezen. Bij kiezen, hoort het dragen van verantwoordelijkheid. En naarmate je dat steeds beter kunt, kun je keuzes maken met het oog op de toekomst. En bij deze keuzes ben je in verbinding met de ander en je omgeving.

De belangrijkste uitgangspunten van de Kanjertraining zijn onze ankerpunten voor ons gedragsprotocol.

1. We willen te vertrouwen zijn

We willen te vertrouwen zijn. Op die manier willen we gezien, gehoord en begrepen worden. We gaan daarom uit van elkaars goede bedoelingen en kijken met vertrouwen naar elkaar en de kinderen. Ons uitgangspunt is daarbij dat je jezelf mag zijn in verbinding met de ander. Doe je niet anders voor dan wie je werkelijk bent, zoals je bent is het goed. En daarmee ben je te vertrouwen.

2. Wij, team Insingerschool en ouders werken samen aan een veilig opvoedklimaat

We zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de opvoeding van de kinderen. Een goede opvoeding richt zich op fundamentele menselijke waarden zoals: liefde, vertrouwen, mededogen, toewijding, verantwoordelijkheid en betrokkenheid in de breedste zin van het woord. Daarom moeten wij, ouders en leerkrachten, duidelijke leiders zijn voor kinderen: wij vertegenwoordigen het gezag van het fatsoen. We laten ons daarbij niet bepalen door negatieve gevoelens zoals angst, onmacht en ergernis. We zorgen voor een veilige sfeer door grensoverschrijdend gedrag op een nette manier zorgvuldig aan te pakken. Daarin werken we samen met elkaar.

3. We geven het goede voorbeeld

De kinderen voelen zich veilig als wij het goede voorbeeld geven:

- We gaan respectvol met elkaar om.
- We spreken respectvol over elkaar en de kinderen, ook op sociale media
- Indien zich een probleem voor doet of als we ons zorgen maken, dan overleggen we met elkaar. We zoeken een oplossing die goed is voor alle betrokkenen en die recht doet aan de situatie.

Wat doen we preventief en hoe doen we dat?

Preventief zetten we de Kanjertraining in op onze school. Aanvullend geven we Geluiskoffer lessen in de groepen 3-8. En in de groepen 5 en 6 krijgen de kinderen een periode Rots en water training. Met deze diverse programma's kunnen kinderen een goed beeld vormen van hoe zij zichzelf kunnen laten zien en hoe ze zich kunnen gedragen ten opzichte van de ander. Hoe neem je leiding over je eigen gevoelens en gedrag en draag je ook verantwoording naar de ander.

Tijdens de Kanjertraining leren we de kinderen dat gedrag iets is wat uit diverse aspecten bestaat. Het belangrijkste is dat je vertrouwen hebt in de ander en jij te vertrouwen bent voor de ander. Alleen dan kun je alle aspecten van jouw gedrag op een positieve manier laten zien in de groep. Om in gesprek te gaan met elkaar over gedrag hebben wij in de Kanjertraining diverse petten met kleuren die staan voor bepaald gedrag. Wanneer zich een probleem of stressvolle situatie zich voordoet hebben we een keuze om verschillend te reageren. We maken kinderen bewust van hun gedrag en oefenen met nieuw gedrag in de klas. Kinderen kunnen zo leren kiezen voor gedrag dat bij hen past en dat prettig is voor henzelf en de ander. Hieronder een korte omschrijving van de petten en het gedrag dat erbij hoort.

Wanneer je doet als een kanjer, of als de witte pet, dan doe je als jezelf, je bent te vertrouwen en durft ook anderen te vertrouwen. Je toont respect voor jezelf en de ander. Jezelf zijn betekent ook: vervul de rol die bij je past. Dus ouder: wees ouder. Leerkracht: wees leerkracht. Als we allemaal als onszelf doen, vanuit vertrouwen, kunnen we toch heel verschillend doen, ook in verschillende situaties.	 De witte pet is de pet van vertrouwen en jezelf zijn. Samen met de gele, rode en zwarte pet zie je dan...
Je kunt jezelf zijn in combinatie met de zwarte pet. De zwarte pet staat voor kracht. Dan reageer je op een prettig stoere manier. Je durft ruimte in te nemen. Je vertoont leiderschapsgedrag. Je geeft je grenzen aan. Je maakt plannetjes, toont initiatief. Zolang naast de zwarte pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, is het gedrag prettig voor jezelf en de ander. Ouders en leerkrachten laten met de witzwarte pet positief leiderschap zien. Ze durven grenzen te stellen en duidelijk te zijn vanuit het vertrouwen dat de meeste mensen het goed bedoelen.	 Wit en zwart • vertrouwen • duidelijk • doorzetter • leiderschap

De rode pet in combinatie met de witte pet staat voor humor. Je maakt grapjes die leuk zijn voor iedereen. Je doet optimistisch, vrolijk, relativerend, luchtig, handelt met levensvreugd. Voor ouders en leerkrachten betekent dit dat je humor gebruikt in je opvoeding en speels kunt zijn: je kunt spelen met kinderen en je kunt relativeren. Je toont optimisme en vrolijkheid.	 Wit en rood • vertrouwen • vrolijk • humor • positief denken
Handelen we met de wit-gele pet, dan geven we ruimte aan de ander. We luisteren, zorgen, tonen interesse, zijn rustig en vriendelijk, bescheiden. Voor ouders en leerkrachten betekent dit dat we betrokkenheid tonen, luisteren naar kinderen en willen weten wat hun behoefte is. We tonen empathie	 Wit en geel • vertrouwen • vriendelijk • bescheiden • behulpzaam

Alle kleuren petten hebben hun valkuil wanneer de witte pet van vertrouwen wegvalt. Als we niet meer met vertrouwen naar elkaar of naar onszelf kijken, komen we terecht in wantrouwen. Bij de ene persoon of in de ene situatie uit dit zich in te krachtig gedrag (zwarte pet), bij een ander in te onderdanig angstig gedrag (gele pet) en bij een ander in clownesk meeloopgedrag (rode pet).

In het aanspreken van kinderen gebruiken we pettentaal. Voorbeelden hiervan: “Welke pet heb je nu op? Hoe kun je de witte pet erbij opzetten?” “Is het je bedoeling om..?” De pettentaal helpt ons om zonder oordeel het kind op zijn gedrag aan te spreken.

Let op: we koppelen nooit een pet aan een kind. De petten gaan over gedrag, en gedrag kun je veranderen. Een kind doet **als** een rode pet op een moment, en **is** de rode pet **niet**. In rollenspelen gebruiken we de petten om te oefenen met gedrag.

We gebruiken de smileyposter uit de Kanjertraining om te verduidelijken welk gedrag we wel en niet op school willen zien. We willen kinderen leren om rekening te houden met elkaar. Let dus op de

gevoelens van de anderen om je heen. Check of de ander zich nog goed voelt bij jouw gedrag. De meeste mensen bedoelen het goed maar het gaat ook wel eens mis. Je helpt de ander door je grens aan te geven: "Ik vind het vervelend als je...doet. Wil je dat anders doen?"

De smileyposter is ook van toepassing op de volwassenen rondom de leerlingen.

Wat mogen wij (school en ouders) van elkaar verwachten?

- Als we ons zorgen maken om een kind, dan overleggen we respectvol met de kinderen, ouders en de leerkracht. We geven elkaar feedback. Dat betekent dat we op het schoolplein of via internet niet slecht spreken over een ander: we gaan met die ander in gesprek. Kortom: We spreken met respect over en met elkaar.
- We zoeken een oplossing die goed is voor het kind, de klasgenoten, de ouders en de school.
- Soms bedoelt de ander iets goed, maar ervaar je het vervelend. We geven dan rustig onze grens, zodat de ander rekening met je kan houden.

Afsprakenposter

Als leidraad voor hoe wij op school met elkaar om willen gaan, gebruiken we de volgende vijf uitgangspunten van de Kanjertraining. Op school ziet u deze uitgangspunten op de kanjerafsprakenposters. De kleuren verwijzen naar de petten. De posters zijn in alle klassen en de gangen aanwezig en zo weten de kinderen dat dit de afspraken zijn waar we ons aan houden op de Insingerschool.

Hieronder staat de poster zoals bedoeld voor de kleuters.

Je bent te vertrouwen en kan op de ander vertrouwen

We laten niemand in de steek maar helpen elkaar als iemand iets moeilijk vindt.

Je speelt niet de baas maar we werken samen en je luistert naar de ander.

Je lacht niemand uit of sluit iemand buiten maar we hebben samen plezier op school.

Je doet je best om ergens overheen te komen en blijft niet zielig doen. Je kan weer mee doen als je je beter voelt.

Vertrouwenspersonen en anti-pest coördinator

Onze school heeft twee vertrouwenspersonen waar kinderen bij terecht kunnen als zij problemen ervaren. Dit kunnen problemen van persoonlijke aard zijn of problemen die zij ervaren op school. Onze vertrouwenspersonen zijn geschoold en maken elk schooljaar een ronde langs de klassen om zich voor te stellen en te bespreken wat kinderen met hen kunnen bespreken. Onze vertrouwenspersoenen zijn juf Rianne en juf Marlies. Juf Rianne is ook onze anti-pestcoördinator. Zij kan benaderd worden bij pestproblemen.

In de hal van de school hangt een brievenbus waar kinderen een briefje in kunnen doen met hun vraag of probleem. Juf Rianne en juf Marlies checken wekelijks deze brievenbus. Zij zullen de leerling opzoeken in een pauze moment zodat het zo min mogelijk opvalt. Wat besproken wordt is vertrouwelijk. De juffen bespreken met het kind wat hij/zij nodig heeft en hoe zij daarbij kunnen helpen.

Juf Rianne is tevens beschikbaar voor leerlingen die ondersteuning nodig hebben in het sociaal emotionele vlak. Zij kan diverse manieren inzetten om met het kind te werken. Dat kan doelgericht zijn of gewoon middels een aantal wandelingen waarbij zij het luisterend oor is en mee kan denken met de leerling.

Zo helpen we kinderen in het welbevinden in de school en hopen op deze manier preventief veel op te kunnen lossen.

Motor en Benzine

Leerlingen

Met de Kanjertraining leren we dat alles wat aandacht (benzine) krijgt groeit. Vervelend gedrag (motor) blijft doorgaan en krijgt status als kinderen meelachen en erbij staan. We maken kinderen bewust van de benzine die ze (vaak onbedoeld) geven aan gedrag dat niet prettig of storend is. Zo leren kinderen sociale verantwoordelijkheid te nemen en ervoor te kiezen om geen benzine te geven. In onveilige klassen bekrachtigen kinderen elkaar in negatief, te stoer gedrag. Pas wanneer kinderen leren om geen benzine meer te geven, als de norm verandert, dan valt er geen winst (status, populariteit) meer te behalen met negatief gedrag.

Leerkracht

De leerkracht geeft in de klas benzine (aandacht) aan positief gedrag. De leerkracht spreekt benzinegevers van negatief gedrag aan: "Geef maar geen benzine". Hierdoor krijgt negatief gedrag minder aandacht (benzine) van de leerkracht. In de klas worden deze zaken ook besproken en uitgespeeld in de oefeningen van de Kanjertraining. Zo oefenen de kinderen hoe ze kunnen stoppen met benzine geven.

De leerkracht laat zien dat positief gedrag meer aandacht krijgt dan negatief gedrag en werkt met de kinderen aan een positief klassenklimaat. Hierbij staan de Kanjerafspraken en klassenafspraken centraal.

Ouders

Wat kunnen ouders thuis doen? Bevraag uw kind eens of het benzine geeft in de klas. Soms klagen kinderen thuis over vervelend gedrag van een klasgenoot. Het komt geregeld voor dat kinderen onbedoeld zelf benzine blijken te geven aan dit gedrag. Dit kan door erom te lachen, door ernaar te kijken maar ook door te klagen ("oohhh, stil nou eens, nouou, hou nou op..."). Dit houdt onbedoeld het gedrag van het andere kind in stand.

Leg uw kind uit hoe dit werkt en help om oplossingen te zoeken met elkaar. Keur agressief gedrag van uw eigen kind niet goed. ("mep maar terug") Spreek niet kwaad over een ander kind maar laat het kind zien dat iedereen iets moet leren in gedrag. Toon niet teveel medelijden dat versterkt het klagerige gedrag.

Ga samen met uw kind in gesprek over de situatie en probeer samen een oplossing te vinden die goed is voor uw kind maar ook voor de ander. Hierbij kan het gesprek met de leerkracht over de situatie ook belangrijk en helpend zijn.

Wat doen we als het mis gaat en hoe doen we dat?

Gedoe hoort erbij en is leerzaam

Het is normaal dat kinderen af en toe 'last' hebben van elkaar. Dit gebeurt thuis en op school. Ze willen spelen met hetzelfde speelgoed, ze willen rustig werken terwijl een ander door de klas roept. Ze willen met hetzelfde kind spelen maar niet met elkaar. Kortom: er ontstaat gedoe. De kinderen moeten leren om hun grenzen en wensen aan te geven op een respectvolle manier.

Hoe leren we kinderen om te gaan met gedoe?

Fase 1: kind heeft last van een ander

Vuistregel van de Kanjertraining:

Jij zit in een klas met kinderen die te vertrouwen willen zijn. We leren kinderen om rustig aan te geven dat ze ergens last van hebben en te vragen of de ander wil stoppen.

Soms wordt een incident groter doordat kinderen het gedrag van een ander ervaren als pesten, en vervolgens agressief of klagerig reageren (richting klasgenoten, leerkracht, ouders). In dit geval is het belangrijk dat alle betrokkenen zich houden aan de afspraken in dit gedragsprotocol. We spreken niet kwaad over een ander kind, keuren agressief gedrag af en zoeken naar een oplossing voor alle partijen.

Leerkrachten en ouders handelen volgens de volgende richtlijnen:

- Ga na een conflict of gedoe geen rechter spelen om dader en slachtoffer te identificeren. Richt je op de toekomst: "Willen jullie het oplossen? Hoe zouden jullie dit de volgende keer anders kunnen doen?"
- Leer kinderen hoe je op een rustige, respectvolle manier zegt dat je last hebt van iemand. De woorden en toon moeten bij het kind zelf passen.
- Leer kinderen te stoppen met hun gedrag als een ander aangeeft er last van te hebben.
- Geef hierin zelf het goede voorbeeld.
- Spreek met respect over andere kinderen, ouders en leerkrachten.
- Bespreek met kinderen het verschil tussen plagen en pesten.
- Leer kinderen de intenties van anderen te interpreteren. Een kind kan iets als een grapje bedoelen, maar een ander kan het als beledigend opvatten. Leer kinderen om te checken hoe de ander het bedoelde.

Fase 2: het storende gedrag gaat door

Vuistregel van de Kanjertraining: een motor kan niets beginnen, als het geen benzine krijgt. Word dus niet boos, ga niet huilen, ga niet in discussie. Laat de klasgenoot die vervelend doet kletsen, en ga samen met een klasgenoot die je vertrouwt (maatje of buddy) iets anders doen. Als jij niet meer op het vervelende gedrag let, houdt het meestal vanzelf op. Gaat het toch door? Dan stap je naar een volwassene die kan helpen (juf, meester, pleinwacht, ouders).

Vaak blijft het bij een incident, en is er géén sprake van structureel pesten.

Richtlijnen voor leerkrachten en ouders:

- Leer kinderen weg te lopen bij vervelend gedrag, en steun te zoeken bij leeftijdsgenoten. Voor sommige kinderen is dit een oefening in zelfbeheersing.
- Geef hierin zelf het goede voorbeeld.

- Leer kinderen om hulp te vragen bij een volwassene als vervelend gedrag doorgaat. Bespreek het verschil tussen klikken en om hulp vragen.
- Vraag kinderen of het de bedoeling was om de ander bang, verdrietig, boos te maken of pijn te doen. Laat kinderen zelf nadenken over een oplossing die goed is voor alle betrokkenen.
- Problemen tussen kinderen die zich op school voordoen, worden op school opgelost. School betreft indien nodig de ouders daarbij.
- Spreek, ook als zich problemen voordoen, met respect over andere kinderen, ouders en leerkrachten.

Fase 3: iemand wordt structureel lastiggevallen vanuit een machtspositie: pesten

Definitie pesten

Wanneer een kind of groepje in een machtsverhouding steeds opnieuw een ander kind blijft lastigvallen (psychisch, verbaal of fysiek), spreken we van pestproblematiek. Bij plagen zijn de kinderen gelijk aan elkaar; er is geen machtsverhouding. De rollen liggen niet vast: de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander. Het gebeurt zonder kwade bijbedoelingen en is daarom vaak leuk, plezierig en grappig.

Pesten kan heel schadelijk zijn en daarom moeten we samen zorgen dat het snel stopt. Hierbij gaat het om duidelijk begrenzen van ongewenst gedrag (van alle partijen) en het herstellen van het vertrouwen. Omdat ieder pestgeval weer anders is, staan hieronder een aantal vuistregels die wij hanteren.

1. Denk aan alle rollen binnen het pesten.

- Wij (het team en de ouders van het kind dat pest) keuren het pestgedrag af en er volgt een consequentie indien het doorgaat. Hierbij wordt pestgedrag omgebogen in positief en betrokken gedrag in de klas.
- We leren kinderen verantwoordelijkheid te nemen en een positieve rol te spelen voor elkaar.
- We leren buitenstaanders (klasgenoten) het pestgedrag niet te bekrachtigen. (geen benzine geven)
- Kinderen leren een goede vriend te zijn van de pester: help je vriend door hem weg te halen uit het pesten en met hem iets anders te gaan doen.
- Als omstanders / buitenstaanders niet ingrijpen, stemmen ze impliciet in met pesten.
- Kinderen die gepest worden oefenen om duidelijk hun grens aan te geven, geen benzine te geven, erbij weg te gaan en naar een maatje te gaan. Werkt het niet, dan ga je naar het aanwezige gezag.
- Klasgenoten hebben allemaal maatjes. We leren kinderen hoe je een goed maatje kan zijn voor iemand die last heeft van een ander. Wees zelf te vertrouwen, geef geen benzine aan pestgedrag en ga samen iets anders doen.

2. Betrek de context.

- Het betrekken van ouders bij de normvorming en het groepsproces is van groot belang, dit versterkt het WIJ-gevoel. Kinderen luisteren in de eerste plaats naar hun ouders.
- Ouders helpen hun kind door met vertrouwen te spreken over klasgenoten, ouders en de school.
- De groepsnorm is van grote invloed op pesten. De groepsnorm moet zijn dat we onze eigen status/populariteit niet versterken op een manier die ten koste gaat van een ander.

Deze groepsnorm wordt versterkt door te werken aan het onderling vertrouwen in de groep, zoals beschreven onder “Wat doen we preventief en hoe doen we dat?”. Door de vertrouwensoefeningen in de Kanjertraining, trainen we dit vertrouwen elk jaar opnieuw.

We leggen de focus daarbij op:

- Wat gaat er goed in de klas?
- Wat willen we verbeteren in de klas?
- Welke kwaliteiten waarderen we bij elkaar?
- Wat wordt ons plan?
- Hoe kunnen we elkaar helpen?

1. We (team en ouders) letten op de manier waarop we dit doen.

Onze leidraad:

- Wij willen dat iedereen zich veilig voelt op school. Er is daarom geen excuus voor wangedrag.
- We delen kinderen niet in daders en slachtoffers. Pesten is een complex probleem waarbij daders en slachtoffer niet altijd te scheiden zijn en soms een en dezelfde persoon is. Kinderen worden niet in hun kracht gezet door ze te labelen als dader of slachtoffer. De ‘dader’ wordt dan negatief bekeken (met wantrouwen) en doet dan al snel iets fout in de ogen van anderen. Het ‘slachtoffer’ wordt dan als zwak bestempeld, en wordt niet aangesproken op zijn of haar (veer)kracht.

Hoe dan wel:

- We zoeken een oplossing die goed is voor alle betrokkenen.
- We blijven met respect spreken over en met elkaar.
- Wij (ouders en team) geven hierin het goede voorbeeld.

De rol van leerkrachten, ouders en directie bij ongewenst en/of grensoverschrijdend gedrag

Wat is ongewenst en/of grensoverschrijdend gedrag?

Grensoverschrijdend gedrag kan op verschillende manieren plaatsvinden: verbaal, fysiek, materieel. Het kan bijvoorbeeld gaan om pesten, agressief gedrag, spullen kapot maken of stelen, discriminatie en seksuele toenadering of – intimidatie. Het gaat om storend gedrag waar anderen last van hebben in jouw omgeving. Het gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn, maar degene die er mee wordt geconfronteerd ervaart het als ongewenst en onaangenaam.

Een school is een plek om te leren, daar moet het dus veilig zijn. Binnen de school moet de nadruk liggen op vertrouwen, maar dat kan alleen bestaan als er helder en duidelijk gezag is. De smileyposter geeft hiervoor een duidelijk kader: **het moet goed zijn voor jou en de ander.**

Om de veiligheid en positieve sfeer in een klas te kunnen waarborgen moeten we ook grens stellend zijn bij ongewenst gedrag. Daarom hebben wij schoolbreed met het leerkrachtenteam en leerlingen de volgende afspraken gemaakt bij storend gedrag:

Stap 1: 1^e waarschuwing door leerkracht of mede leerling: je stopt met het storende gedrag. Gaat het storende gedrag nog door dan volgt stap 2.

Stap 2: 2^e waarschuwing; je krijgt een plekje op de gang of in de tussenruimte om tot rust te komen en na te denken over je gedrag. Je bedenkt hoe je kan stoppen met het storende gedrag als je weer terug mag komen in de groep. De leerkracht bepaalt wanneer je weer de klas in mag komen. De leerkracht gaat kort met de leerling in gesprek als deze wordt opgehaald. Er worden afspraken gemaakt wat er wordt verwacht bij terugkomst in de groep. Welk gedrag willen we zien van je. Je biedt je excuus aan voor je gedrag en laat zien dat je hebt begrepen wat de leerkracht en je medeleerlingen van jou verwachten.

Ouders worden op de hoogte gebracht door de leerkracht via mail of telefoongesprek van het voorval.

Gaat het storende gedrag nog door na stap 2 dan volgt stap 3.

Stap 3: Je gaat voor een langere periode uit de groep en maakt schoolwerk in een andere groep. (we bepalen vooraf naar welke groep een leerling gaat bij deze maatregel) De leerkracht haalt je op en bespreekt je gedrag met jou en geeft aan wat de gevolgen zijn en hoe we samen naar een goede oplossing kunnen gaan voor jou en de ander(en). Er is een gesprek met je ouders over jouw gedrag en hoe we samen met jouw ouders kunnen zorgen dat dit niet meer gaat gebeuren. Voordat een leerling de klas weer in kan gaan biedt hij/zij zijn excuses aan en geeft aan dat hij/zij weer te vertrouwen wil zijn.

Ouders worden op de hoogte gebracht door de leerkracht en er volgt een gesprek met ouders en leerling op school.

Moet vaker de maatregel bij stap 3 worden ingezet dan volgt stap 4, hierin worden ib/directie betrokken door de leerkracht.

Stap 4: Er volgt een gesprek met ouders, leerkracht, ib/directie over hoe we deze situaties kunnen voorkomen in de toekomst en zorgen dat het storende gedrag stopt. Er wordt nagegaan welke extra begeleiding en afspraken nodig zijn. Tevens worden ouders geïnformeerd over de vervolprocedure als het gedrag niet tijdig in positieve zin verandert.

We maken een afsprakenkaart met elkaar waarin we vastleggen wat we verwachten van de leerling. Na twee weken evalueren we de afsprakenkaart met de leerling en zijn/haar ouders. Is het goed gegaan dan volgt er geen nieuwe afsprakenkaart en vertrouwen we erop dat het je gaat lukken. Lukt het nog niet helemaal dan maken we een nieuwe afsprakenkaart en evalueren we opnieuw na twee weken. We hopen met deze maatregelen een verder verstorend gedrag te voorkomen en op tijd bij te kunnen sturen op gedrag. Vanuit het vertrouwen dat een kind het goed wil doen gaan we dit gesprek aan met elkaar en komt de leerling weer in de groep terug en laat zien dat hij/zij heeft begrepen wat er wordt verwacht.

Stap 4 kan ook direct in werking treden bij grensoverschrijdend gedrag.

Te denken valt aan:

- fysiek aanvallen van leerling/leerkracht
- uitschelden van leerkracht met krachttermen
- weglopen van school
- gooien met materialen van school/materialen van school of andere leerling bewust stuk maken
- meenemen of afsteken van vuurwerk
- meenemen van een mes of ander verboden voorwerp

In deze gevallen zal er ook een time out maatregel worden getroffen door leerkracht en ib/directie. De leerling wordt direct uit de groep of situatie gehaald en naar een plek gebracht waar hij/zij tot rust kan komen.

Ouders worden gebeld om de leerling op te halen of de leerling blijft de volgende dag thuis en denkt samen met ouders na over hoe dit voorkomen kan worden in de toekomst en hoe hij/zij terug gaat keren in de groep. Wat is er nodig om het gedrag te keren? Er wordt in een gesprek met ouders en leerling een afspraken kaart opgesteld en besproken welke extra ondersteuning nodig is. Na twee weken volgt er een evaluatie gesprek. Is het goed gegaan dan volgt er geen nieuwe afsprakenkaart en vertrouwen we erop dat het je gaat lukken. Lukt het nog niet helemaal dan maken we een nieuwe afsprakenkaart en evalueren we opnieuw na twee weken. We hopen met deze maatregelen een verder verstorend gedrag te voorkomen en op tijd bij te kunnen sturen op gedrag. Vanuit het vertrouwen dat een kind het goed wil doen gaan we dit gesprek aan met elkaar.

Herhaaldelijk voordoen van ernstige overtreding en/of schade bij een ander

- Directie neemt direct contact op met de ouders. Er wordt nagegaan welke extra begeleiding en afspraken nodig zijn. Tevens worden ouders geïnformeerd over de vervolprocedure als het gedrag niet tijdig in positieve zin verandert.
- Als zich, na dit gesprek, weer een soortgelijke situatie voordoet: ouders worden gebeld door de directie en gevraagd of ze hun kind komen halen of de volgende dag thuis houden. Er wordt direct een time out ingezet.
- Gesprek met ouders en leerling volgt waarin wordt aan gegeven dat de grenzen zijn bereikt en bij een volgend incident het protocol “schorsen en verwijderen” in werking zal treden.
- In geval van herhaling kan de school overgaan tot schorsing van meerdere dagen waarbij de leerplichtambtenaar en de directeur-bestuurder van de stichting PCBO Baarn Soest op de

hoogte worden gebracht. Ouders ontvangen hiervan een schrijven. Het protocol “schorsen en verwijderen” zal in werking treden.

Dit protocol geeft ons handvatten hoe om te gaan met elkaar en soms ingewikkelde situaties. Wij gaan ervanuit dat iedereen te vertrouwen wil zijn en we samen zorgen voor een fijn leef – en leerklimaat op de Insingerschool.

Bijlage 1

werkblad voor leerling bij ongewenst gedrag of ernstige overtreding van regels

Naam:

Datum

Wat is er gebeurd?

Wat deed ik?

Wat was het gevolg van mijn gedrag?

Wat had ik anders kunnen doen?

Hoe ga je het goedmaken?

Bijlage 2 Afsprakenkaart bij stap 3 en stap 4

Afsprakenkaart

Naam:

groep:

datum:

Oorzaak gesprek en afsprakenkaart:

Voor de komende periode gelden de volgende afspraken voor je gedrag

-
-
-

De evaluatie hiervan is:

Besluit: Er komt een nieuwe afsprakenkaart/ je kan zonder afsprakenkaart weer in de klas aanwezig zijn en houdt je aan onze schoolafspraken.

Datum handtekening:

Bijlage 3 Weergave stappen schorsen en verwijderen PCBO Baarn Soest

Beleid schorsing en verwijdering Stichting PCBO Baarn Soest

Schorsing en/of verwijdering leerlingen

Bij ongewenst gedrag en ernstige overtredingen waarbij veiligheid in het geding is volgt de school de stappen zoals eerder beschreven. Wanneer de school overgaat tot schorsing en/ of verwijdering volgt de school het beleid van de Stichting PCBO Baarn Soest welke hieronder uitvoerig beschreven is. Het onderstaande beleid is het letterlijk overgenomen van de

Stichting PCBO Baarn Soest.

Beleid schorsing verwijdering PCBO Baarn Soest

Er zijn situaties denkbaar waarin verwijdering van een leerling van de school een reële optie is. We denken dan aan situaties als gevolg van gedragsproblemen en / of leerstof-

/ontwikkelingsproblemen van een kind, waarbij het onmogelijke van de school wordt gevraagd en dus de grenzen van de school te buiten gaan.

Maar ook situaties waarbij een kind een reële bedreiging vormt voor (een deel van) zijn / haar klasgenoten. Wanneer dergelijke situaties zich voordoen dat verwijdering van de leerling het enig overgebleven alternatief lijkt te zijn, is het van belang dat wordt gehandeld conform deze notitie 'Verwijdering beleid'

Wanneer van verwijdering als gevolg van gedragsproblemen en/of leerstof- en ontwikkelingsproblemen sprake is, moeten de volgende stappen aantoonbaar (verslagen en dossier) worden doorlopen:

Fase:	Omschrijving	Actoren:
1. Signalering	Het betreffende probleem in gedrag en/of leerstofontwikkeling wordt gesignaleerd door de groepsleerkracht.	leerkracht
2. melding leerlingenbespreking	De groepsleerkracht rapporteert het probleem op de reguliere leerlingenbespreking. Dit zal voor gedragsproblemen met name plaatsvinden bij het onderdeel "sociaal<>emotionele ontwikkeling". Voor leerstof-/of ontwikkelingsproblemen zal dit worden gemeld bij de betreffende leerlingenbespreking. In beide gevallen geldt dat bij acute problemen tussentijds melding bij de intern begeleider mogelijk is.	Leerkracht.

3. Handelingsplan en informeren van de ouders/verzorgers	Er zal een handelingsplan worden opgezet door de leerkracht i.s.m. de intern begeleider en / of de remedial teacher. De ouders / verzorgers worden op de hoogte gebracht van het feit dat er door de school actie wordt ondernomen en worden van de verdere procedure op de hoogte gesteld.	Leerkracht + Ib-er eventueel Samenwerkingsverband De Eem
4a. Contact ouders/verzorgers	Indien na een redelijke periode (vooraf gesteld) blijkt dat dit niet het gewenste effect heeft gesorteerd worden de ouders /verzorgers hiervan in kennis gesteld.	Leerkracht + ouders/verz.
4b. externe hulpvraag	Omdat het handelingsplan op school geen effect heeft gesorteerd zal, <i>indien dit nog niet is gebeurd in fase 3</i> , de hulp en begeleiding van een extern deskundige worden ingeroepen.	Lkr.+ ouders/verz. Ib-er en PCL
4c. Informeren team en standpuntbepaling.	In dit stadium wordt het team geïnformeerd en bepaalt zij haar standpunt. Het is van belang dat een mogelijk besluit tot verwijdering gedragen wordt door het team, zijnde als een verantwoordelijkheid van de school. Directie, intern begeleider en groepsleerkracht informeren het team over de ontstane situatie en over het door hen ingenomen standpunt. In het voorstel zullen ruwweg twee opties als mogelijke oplossingen aangedragen kunnen worden: handhaven op school met een apart programma voor de resterende jaren (tweede leerweg) of verwijdering van school. Het voorstel zal worden afgewogen op: -heeft handhaving op school een negatief effect voor het kind, de groep, de leerkracht, de school in het algemeen en de thuissituatie (spanningen)	Directie + Ib-er (evt. leerkracht)
4d. Weigering ouders / verzorgers.	Wanneer de ouders / verzorgers weigeren om hun medewerking te verlenen aan een onafhankelijk onderzoek, zal de directie hen uitnodigen om deze weigering op school toe te lichten. De directie zal de ouders / verzorgers duidelijk maken dat het in dit stadium slechts gaat om een advies van een objectieve instantie. Deze belemmering kan tot gevolg hebben dat er door de school niet (meer) de passende zorg verleend kan worden die nodig is bij het specifieke probleem van hun kind. Wanneer als gevolg hiervan blijkt dat de grenzen op het gebied van de zorgstructuur van de school worden overschreden, komt verwijdering van de school in beeld als een reële optie.	
5. Leerplichtambtenaar	In dit stadium is het zinvol de leerplichtambtenaar op de hoogte te stellen van de situatie, omdat wellicht in een later stadium zijn medewerking wordt gevraagd.	
6a. Onderzoek<>aanbevelingen	Door de extern deskundige wordt een onderzoek ingesteld. Hieruit vloeien aanbevelingen voort. Deze worden besproken met de groepsleerkracht, de intern begeleider (in voorkomende gevallen is de directeur aanwezig) en de ouders / verzorgers. Indien er aanbevelingen komen om met extra hulp het kind op de basisschool te helpen zal de school hiermee aan het werk gaan. Uit het onderzoek kunnen de volgende adviezen voortvloeien:	PCL + lkr + Ib-er +

	In deze fase wordt de inspectie op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen en het uiteindelijke standpunt van de school.	
8. Horen van ouders / verzorgers.	Het bevoegd gezag ontvangt de mededeling dat het standpunt van de school is dat het kind zou moeten worden verwijderd van de school. Het bevoegd gezag is verplicht om de groepsleerkracht(evt. met intern begeleider) en de ouders te horen. (de wet: in de gelegenheid stellen zijn of haar zienswijze kenbaar te maken) Dit kan mondeling of schriftelijk gebeuren.	Bestuur + ouders / verz.
9a. Contact met de besturenraad.	Voordat tot daadwerkelijke verwijdering wordt overgegaan, wordt door het bevoegd gezag contact opgenomen met de Besturenraad. Zij kunnen checken of de procedure goed is doorlopen. Een eventueel kort geding kan door de Besturenraad alvast worden voorbereid.	Bestuur / directie+ Besturenraad
9b. Melding verwijdering aan de ouders / verzorgers.	Als het standpunt van de school door het bevoegd gezag wordt overgenomen, wordt dit de ouders / verzorgers schriftelijk meegedeeld. <i>Note: In de brief wordt de ouders / verzorgers gewezen op de mogelijkheid om zich juridisch te laten bijstaan.</i>	Bestuur
10. Andere school	Het bevoegd gezag is verplicht gedurende acht weken te zoeken naar een andere basisschool die bereid is de leerling toe te laten. Het bevoegd gezag moet aantonen dat daadwerkelijk naar een andere school is gezocht (verslagen, aangetekende brieven e.d.) In deze periode mag het kind onderwijs aan de school blijven volgen.	Bestuur + directie/Ib-er
11. Beroep	Bij toezending dan wel uitreiking van de beslissing tot verwijdering moet het bevoegd gezag aangeven dat de ouders / verzorgers bezwaar kunnen aantekenen tegen de beslissing tot verwijdering. Het bezwaar moeten zij binnen 6 weken bij het bevoegd gezag indienen. Vervolgens dient het bevoegd gezag binnen 4 weken een beslissing te nemen over het bezwaarschrift. Alvorens deze beslissing te nemen, moeten de ouders / verzorgers nogmaals worden gehoord. Dit keer dient dit horen wel mondeling plaats te vinden. <i>Note: De ouders / verzorgers mogen dit doen in het bijzijn van hun juridisch adviseur.</i>	Bestuur + ouders/verz.
12. Inschakelen rechter	Zowel tijdens de bezwaarfase als in de daaropvolgende beroepsfase kunnen ouders / verzorgers een kort geding bij de burgerlijke rechter aanspannen, waarin zij vragen het bevoegd gezag te verbieden tot verwijdering over te gaan. Het bevoegd gezag zal zich laten bijstaan door een advocaat(zo mogelijk een juridisch medewerker van de Besturenraad) De ouders / verzorgers kunnen gebruik maken van de diensten van de vereniging "Ouders en Coö"	
Opmerking in geval van schorsing	<i>De school kan in alle gevallen besluiten tot een tijdelijke schorsing. Hiervoor is geen "aanlooperperiode" nodig. Schorsing is niet op de wet gebaseerd, maar een in de praktijk gegroeid fenomeen. Een leerling kan voor een dag of een beperkt aantal dagen worden geschorst, als daarvoor in de concrete praktijk aanleiding is, bijvoorbeeld als een leerling zich zo misdraagt dat van verstoring van de rust en orde op school sprake is. Gedurende de periode van schorsing zal aan de leerling huiswerk meegegeven worden; hij / zij blijft namelijk leerplichtig.</i>	

	<i>Bij schorsing wordt voorafgaande aan de beslissing tot schorsing contact opgenomen met het bovenschools management c.q. bevoegd gezag. De leerplichtambtenaar van de gemeente wordt op de eerste dag van de schorsing op de hoogte gebracht.</i>	
--	---	--